

Burmistrz Pyrzyce

Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce

tel. 91 39 70 310, fax.: 91 39 70 314

e-mail: sekretariat@pyrzyce.um.gov.pl

www.pyrzyce.um.gov.pl

Druk Nr 13-k.25

Pani
Justyna Gredka
Przewodnicząca
Komisji Budżetu i Gospodarki

Nasz znak: PNIGM.4120.....2025

Pyrzyce, dnia 09 czerwca 2025 roku

Zgodnie z przyjętym planem pracy Komisji Budżetu i Gospodarki na 2025 rok przedkładam informację o stanie murów obronnych i baszt oraz o wykonywanych przeglądach tych nieruchomości.

Mariola Podzińska

**Informacja o stanie murów obronnych i baszt oraz o wykonanych przeglądach
tych nieruchomości**

*Pyritz 1818 a.
nach Ansicht v. Schütz - Festsitz*

*Pyritz 1818 a.
Festsitz 1818 a., nach Ansicht v. Schütz - Festsitz*

*Pyritz 1818 a.
nach Ansicht v. Schütz - Festsitz*

*Pyritz 1818 a.
Festsitz 1818 a., nach Ansicht v. Schütz - Festsitz*

Mury miejskie otaczają w całości obszar Starego Miasta i zostały założone na planie nieregularnego owalu o kształcie zbliżonym do zaokrąglonego trójkąta z wierzchołkiem od północy i otoczone są zewnętrznym systemem fos i wałów.

Usytuowane na działkach nr 47/4, nr 38/4, nr 6/3 nr 7/2, nr 148/2 w obrębie 8 miasta Piryce obwarowania miejskie mimo zniszczeń są jednym z największych zachowanym zespołem obwarowań w Polsce.

Przeglądy dotyczące stanu technicznego murów wykonywane są co roku przez pracownika Urzędu Miejskiego. Pomimo przeprowadzonych już wielu prac konserwatorskich, niestety w dalszym ciągu ich stan techniczny jest zły i wymaga jeszcze kolejnych napraw. Część odcinków obwarowań jest w dobrej kondycji, ale część niestety w katastrofalnej.

Zakres zniszczeń obejmuje generalnie niemal całą konstrukcję. Główne problemy mają charakter technologiczny i wynikają ze złego, a miejscami nawet bardzo złego stanu zachowania ceglanego lica murów. Występują między innymi rozległe ubytki warstwy licowej, odchylenia od pionu, spękanie muru o różnej intensywności, głębokie ubytki zaprawy w spoinach cegieł, czy też kamieni, wegetacja roślinna w murze, a także korozje cegły o różnej intensywności.

Głównymi przyczynami niszczenia murów obronnych są działania sił natury, a w szczególności destrukcyjne działanie wody, a konkretnie wilgoci, która jest wynikiem napływu wód opadowych. Widoczne efekty można zaobserwować podczas mrozów, kiedy to woda zamarzając zwiększa swoją objętość i w konsekwencji rozsadza pory powodując kruszenie cegieł i spoin. Widać to poprzez wypadanie cegieł w wielu miejscach. Działanie wiatru prowadzi również do stopniowego niszczenia materiałów budowlanych, takich jak cegły i kamienie.

Nieprawidłowa eksploatacja pasa terenu przyległego do murów, to kolejny czynnik, który negatywnie wpływa na ich stan techniczny. Roślinność porasta zbyt blisko konstrukcji murowych zacieniając je, a system korzeniowy prowadzi do rozpajania i rozsadzania elementów muru. Rośliny znajdują również dogodne warunki do rozwoju w szczelinach i na koronie muru, jak również wiele miejsc muru pokrytych jest zielonym nalotem glonów, a także żółtymi i szarymi skupiskami porostów porastającymi głównie cokół oraz narożniki murów.

W ostatnim okresie odnotowujemy również coraz więcej przypadków wandalizmu poprzez malowanie wulgarnych i obraźliwych napisów na murach i basztach oraz niszczeniu tablic informacyjnych. Sprawy zgłaszane są do Straży Miejskiej celem przeprowadzania częstszych kontroli tych terenów.

Obwarowania na wielu odcinkach wymagają przeprowadzenia pilnych prac konserwacyjnych, które staramy się wykonywać sukcesywnie, etapami. Przywrócenie odpowiedniego stanu technicznego i estetycznego murów jest bardzo długotrwałym procesem, który wymaga wykonania specjalistycznej dokumentacji projektowej, uzyskania stosownych zezwoleń oraz zgody Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ale przede wszystkim wysokich nakładów finansowych. Wszelkie prace przy zabytkach winny być i są wykonywane przez specjalistyczne firmy mające do tego odpowiednie uprawnienia z materiałów zatwierdzonych przez Konserwatora Zabytków i zgodnie z jego wytycznymi oraz pod jego nadzorem.

W kwietniu 2025 roku zakończone zostały prace dotyczące opracowania dokumentacji projektowej na zadanie pn.: „Remont i adaptacja Bramy Bańskiej wraz z dobudową schodów zewnętrznych”.

Dokumentacja obejmuje prace restauratorsko - konserwatorskie przy zabytku, doświetlenie, dobudowę schodów zewnętrznych celem udostępnienia obiektu zwiedzającym.

Całkowity koszt zadania zgodnie z umową wyniósł 89 790,00 zł.

BURMISTRZ
Małgorzata Podzińska